

خبر

طحان نظیف در نشست خبری:

هنوز بررسی بودجه را آغاز نکرده‌ایم

سخنگوی شورای نگهبان درباره مصوبات بودجه‌ای مجلس گفت: بررسی بودجه سال ۱۴۰۱ هنوز در صحن شورای نگهبان آغاز نشده است.هادی طحان نظیف، دیروز (شنبه) در نشست خبری اعلام کرد: طرح انتقال آب از دریای عمان به‌استان سیستان و بلوچستان پس از رفع ابهامات از سوی مجلس در جلسه شورای نگهبان بررسی شد و مغایر شرع و قانون اساسی شناخته نشد.وی بیان کرد:همچنین لایحه مبارزه با قاچاق کالا و ارز در جلسه اخیر شورای نگهبان بررسی و مغایر شرع و قانون اساسی شناخته نشد.سخنگوی شورای نگهبان بیان کرد: شورای نگهبان ایراداتی به طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار وارد کرده بود که مجلس شورای اسلامی همه آن ایرادات را رفع کرد. البته نامه‌ای اخیرا از سوی هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام به ما واصل شده و آنان ایراداتی به این طرح وارد کرده‌اند. ما این موارد را به مجلس ارائه دادیم تا مرتفع شود.طحان نظیف درباره نظر شورای نگهبان نسبت به طرح تنظیم مقررات خدمات فضای مجازی، ادامه داد: گاهی تصویب یک قانون فرازونشیب‌های زیادی دارد. متن اولیه و نهایی برخی طرح‌ها بسیار زیاد است و با ایرادات شورای نگهبان هم تغییراتی ایجاد می شود.

وی اظهار کرد: با توجه به این‌که نمی‌دانیم که مصوبه مجلس درباره طرح فضای مجازی در نهایت چه خواهد بود، نمی‌توانیم از الان نظر شورای نگهبان را اعلام کنیم. سخنگوی شورای نگهبان تأکید کرد:بحث اصلاح ساختار بودجه بسیار مهم است و رهبر معظم انقلاب هم در سال‌های اخیر تأکیدات زیادی بر این موضوع کردند. کارهایی انجام شده است اما آنگونه‌که شایسته بوده، به این موضوع پرداخته نشده است. طحان نظیف افزود: مجلس شورای اسلامی قانونی را برای اصلاح ساختار بودجه تصویب کرد اما لازم است دولت و مجلس شورای اسلامی گام‌های بلندتری برای اصلاح ساختار بودجه بردارند.وی همچنین تصریح کرد: شورای نگهبان هنوز به صورت رسمی لایحه رتبه‌بندی معلمان را دریافت نکرده است و به محض این‌که به ما برسد، آن را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

سخنگوی شورای نگهبان با بیان این‌که لایحه رتبه‌بندی معلمان یکسری ایرادات مالی و غیرمالی داشت، گفت: ما بررسی خواهیم کرد که آیا در بخش مالی، مجلس شورای اسلامی به لایحه دولت برگشته است یا خیر. ما به محض دریافت و بررسی لایحه، نتیجه را به مردم اعلام خواهیم کرد. طحان نظیف اظهار کرد: البته پژوهشکده شورای نگهبان جلساتی را برگزار می‌کند و سعی می‌کند که پایه‌های مجلس بررسی‌هایی را درباره بودجه داشته باشد. ما نتیجه بررسی خود درباره بودجه را زمانی اعلام می‌کنیم که مصوبات بودجه به صورت رسمی به ما اعلام شود.وی درباره آخرین وضعیت مصوبه مجلس درباره واردات خودرو گفت: طرح ساماندهی صنعت خودرو در شورای نگهبان بررسی شد و ابهامات ما برطرف شد. هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام ایراداتی به این طرح وارد کرده است و مجلس هم بر مصوبه خود اصرار کرد و الان دیگر باید درباره این موضوع اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام تصمیم‌گیری و اعلام نظر کنند.سخنگوی شورای نگهبان درباره طرح مجلس در حوزه فضای مجازی، گفت: در چنین طرح‌هایی که در جامعه حساسیت روی آن وجود دارد، باید وفاق بیشتری وجود داشته باشد و موافقان و مخالفان باید در یک فضای علمی و آرام نظر دهند تا در نهایت و در صورت تصویب شاهد یک قانون کیفی و بهتری باشیم.وی درباره نظرات شورای نگهبان بر رفتار نمایندگان تصریح کرد: براساس قانون، نظارت بر رفتار نمایندگان در دوره نمایندگی بر عهده هیات نظارت در رفتار نمایندگان است.طحان نظیف درباره عدم شفافیت بودجه شرکت‌های دولتی هستیم، گفت: به دلیل آن که شرکت‌های دولتی شخصیت مستقلی دارند، بخشی از استقلال را برای آنان قائل هستند، اما نباید معنای این مساله آن باشد که ما عدم شفافیت بودجه شرکت‌های دولتی را بپذیریم. وی بیان کرد: سهم زیادی از بودجه کشور به شرکت‌های دولتی اختصاص پیدا می‌کند و باید معلوم شود که دخل و خرج این شرکت‌ها دقیقا به چه صورتی است و شورای نگهبان نسبت به این موضوع حساسیت دارد.طحان نظیف در پاسخ به سوالی درباره بازنگری در قانون اساسی اظهار کرد: فرایند بازنگری در خود قانون اساسی آمده و راه برای بازنگری بسته نیست اما اولویت، اجرای کامل قانون اساسی و ظرفیت‌های مغفول در آن است.

لحظه امضای معاهده بوداپست بین سران اوکراین، روسیه و آمریکا

عکس:

رویترز

خبر ضرب‌الاجل آمریکا برای تصمیم‌گیری ایران در مذاکرات درست نیست

یک مقام ارشد در وزارت خارجه کشورمان خبر ضرب‌الاجل آمریکا برای ایران در خصوص تصمیم‌گیری نهایی در مذاکرات وین را تکذیب کرد. پس از انتشار اخباری در خصوص تعیین ضرب‌الاجل ۲۴ ساعته آمریکا برای جمهوری اسلامی ایران به جهت اخذ تصمیمات نهایی در خصوص مذاکرات،

ماجرای جنگ در اوکراین بار دیگر این سوال را ایجاد می‌کند که چرا معاهدات

بین‌المللی، ضمانت اجرایی محکمی ندارند؟

قراردادهای بدون گارانتی

۱۰۰ روزها که مجاری معاهده بوداپست به واسطه جنگ روسیه و اوکراین بیش از گذشته مورد توجه افکارعمومی قرار گرفته است یکی از مسائل اساسی درباره آن اتفاق تاریخی، موضوع جایگاه ضمانت اجرایی در معاهدات بین‌المللی است؛ اتفاقی که شاید برای ما ایرانیان به واسطه برجام، امر ناشناخته‌ای نباشد، هرچند برجام به عنوان یک توافق بین‌المللی برای ما مسند معتبری قلمداد می‌شد که سال ۹۷ با خروج ترامپ از آن بدون هیچ هزینه‌ای عملاً نقض شد. با اقدام رئیس‌جمهور سابق آمریکا مشخص شد گرچه در ظاهر، امضای وزیر خارجه او یا ما تضمین بوده اما عملاً تضمین حقوقی محکمی برای برجام ممکن نیست و برجام به عنوان یک برنامه عمل داوطلبانه، متضمن هیچ نوع تضمین حقوقی نیست. در حقوق بین‌الملل نیز ابزاری برای تحمیل اجرای آن وجود ندارد.

اما در آن سوی جهان هم توافقی موسوم به معاهده بوداپست که بر اثر آن اوکراین طی قراردادی با روسیه پذیرفت سلاح‌های خود را تحویل دهد و در طرف مقابل، امنیت و تمامیت ارضی آن توسط روسیه محترم شمرده شود هم در چار حفره بی‌ضمانتی بوده است. در واقع اوکراین سال ۱۹۹۱ با داشتن ۵۰۰۰ کلاهک هسته‌ای، سومین قدرت اتمی بزرگ دنیا پس از آمریکا و روسیه بود. اما پس از فروپاشی شوروی و استقلال اوکراین، دولت جدید کی‌یف متعهد شد ظرف مدت سه سال تمامی کلاهک‌های هسته‌ای مستقر در خاک خود را برای امحا تحویل روسیه دهد. در مقابل قدرت‌هایی مانند آمریکا و بریتانیا به اوکراین تضمین دادند در آینده ضامن امنیت این کشور خواهند بود، اتفاقی که این روزها به راحتی نقض شده و اوکراین درمیانه این جنگ تنها مانده است. با توجه به مصادیق مختلف تاریخی در این زمینه، ما در گفت‌وگو با کارشناسان حوزه روابط بین‌الملل نمونه‌هایی از این معاهدات بین‌المللی را مورد بررسی قرار داده‌ایم که ضمانت اجرایی درباره آنها نادیده گرفته شده و این در حالی بوده که روی کاغذ وعده تضمین‌های کافی برای آنها وجود داشته است. اما در این چارچوب برخی از معاهدات بین‌المللی با وجود تعهدات طرفین عملایی نتیجه‌مانده و با خروج یکی از اعضا متوقف شده است. برای بررسی اهمیت ضمانت اجرایی در معاهدات بین‌المللی که ایران هم اکنون به واسطه مذاکرات لغو تحریم در وین با این موضوع درگیر بوده و به دنبال اتخاذ تضمین لازم و راستی‌آزمایی طرف غربی و به‌ویژه آمریکا است، سراغ کارشناسان حوزه بین‌الملل رقیتم که مشروح آن در ادامه از نگاه‌تان می‌گذرد.

نعمت احمدی، حقوقدان و کارشناس روابط بین‌الملل در گفت‌وگو با جام‌جم درباره تحولات مربوط به اوکراین و همچنین بی‌اعتنایی کشورهای غربی نسبت به قراردادهای بین‌المللی گفت: تجربه نشان داده است بلوک غرب و آمریکا به طور کلی نسبت به معاهدات بین‌المللی بی‌توجه است. نمونه‌های فراوانی را می‌توان ذکر کرد. ما در قضیه برجام که حتی به تصویب سازمان ملل متحد هم رسید، شاهد بودیم آمریکا به صورت یکجانبه از آن خارج شد. در ماجرای تفاهم‌نامه بوداپست هم قرار بود در صورت تخلیه انبار تسلیحات اتمی اوکراین، غربی‌ها تمامیت ارضی این کشور را به رسمیت بشناسند و در مواقع تهدید از این کشور حمایت کنند. این کارشناس مسائل سیاست خارجی تأکید کرد: در قرارداد ۲۴ شورای امنیت آمده است اسرائیل باید به مرزهای ژوئن ۱۹۶۰ بازگردد. پنج کشور عضو شورای امنیت از جمله آمریکا این قرارداد را به تصویب رساندند اما نه تنها این مصوبه حقوقی اجرا نمی‌شود، بلکه در کل اراضی آن مناطق از سوی اسرائیل شهرک‌سازی صورت گرفت. نمونه دیگر، مربوط به موضوع صلح ابراهیم بود که سال گذشته اتفاق افتاد و اسرائیلی‌ها اقدام به تصرف بلندی‌های جولان کردند که اساسا در هیچ‌کدام از مصوبات بین‌المللی جزو سرزمین‌های این رژیم محسوب نمی‌شود اما اسرائیل به راحتی این منطقه را ضمیمه کرد و آمریکایی‌ها در زمان ترامپ از

رویداد ملی «نوآیند باز» در مرکز پژوهش‌های مجلس کلید خورد

بابک نگاهداری رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی دیروز (شنبه) در نشست خبری با اعلام این‌که امروز می‌تواند روز مهمی برای تحول در حوزه حکمرانی قوه مقننه باشد، گفت: رویداد «نوآیند باز» یک رویکرد جدید در مجلس شورای اسلامی با محوریت مرکز پژوهش‌ها در مجلس یازدهم است که ایجاد خواهد شد. به گزارش جام‌جم، وی با بیان این‌که رویداد نوآیند باز رویداد مشارکتی حداکثری است که برای اولین بار در مجلس راه‌اندازی خواهد شد، افزود: تا به امروز مرکز پژوهش‌های مجلس یک مجموعه تحقیق و توسعه بوده اما از امروز با اضافه شدن رویکرد نوآیند باز از ظرفیت بالای محققان، دانشگاهیان و پژوهشگران در قالب این رویکرد استفاده خواهد شد. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس تصریح کرد: اگر در گذشته در قالب مؤسسات تحقیق و توسعه از ظرفیت محدودی استفاده می‌شد، با این رویکرد براساس برآوردهای صورت گرفته تا ۲۰۰ برابر بیشتر می‌توان از ظرفیت نخبگانی خارج از مجموعه مرکز پژوهش‌ها استفاده کرد. نگاهداری با یادآوری این‌که تحقیقات نشان می‌دهد پژوهشگران پس از گذشت زمان در یک مجموعه درگیر برورکاسی‌های معمول

یک منبع ارشد در وزارت خارجه، این خبر را از اساس نادرست دانست. حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه کشورمان نیز در جریان دیدار همتای عمانی خود که هفته گذشته (چهارشنبه) به تهران سفر کرده بود، تأکید کرد: ما تحت هیچ شرایطی در مذاکرات وین از خطوط قرمز جمهوری اسلامی ایران عبور

نخواهیم کرد و پایبندی خودمان را به این مساله با قوت نشان خواهیم داد. همچنین روز گذشته عبدالرضا مصری، نایب رئیس مجلس شورای اسلامی از بررسی روند مذاکرات هسته‌ای در جلسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با حضور امیرعبداللهیان وزیر خارجه کشورمان خبر داد.

امین‌زاده: غربی‌ها نگاه منفعت‌طلبانه‌ای نسبت به معاهدات بین‌المللی دارند

رویداد اوکراین نشان داد اساسا غرب و به‌ویژه آمریکا، سیاست یکجانبه‌ای را نسبت به معاهدات بین‌المللی در پیش گرفته است. این اتفاق، حاوی عبرت‌ها و نکات درس‌آموزی برای دولت‌مردان است. در ماجرای اوکراین کاملا مشخص شد غربی‌ها نسبت به تفاهمات بین‌المللی که حتی به امضای سازمان ملل هم رسیده بود کاملاً بی‌اعتنا بودند و براساس منافع خود صرفاً رفتار می‌کنند. در تفاهم‌نامه بوداپست، قدرت‌های بزرگ توافق کرده بودند در صورت تخلیه انبارهای تسلیحات هسته‌ای اوکراین، تمامیت ارضی این کشور را به رسمیت بشناسند و از هرگونه تهدیدی نسبت به استقلال اوکراین جلوگیری کنند اما حوادث چند روز اخیر کاملاً مشخص کرد کشورهای غربی بدون توجه به قول و قرارهای قبلی و تضمین‌هایی‌که داده بودند، حمایتی از اوکراین نکردند و صرفاً به صدور بیانه‌های سیاسی بسنده کردند. این رفتار غرب البته تاژگی ندارد و تجربه تاریخی نشان می‌دهد غربی‌ها با وجود وعده‌ها و تضمین‌هایی که در بسیاری از مقولات بین‌المللی از جمله برجام داده بودند اما نسبت به آنها بی‌اعتنا بودند. الهام امین‌زاده، استاد حقوق بین‌الملل در گفت‌وگو با جام‌جم نگاه غرب و قدرت‌های بزرگ نسبت به تفاهم‌نامه‌های حقوقی و بین‌المللی را کاملاً منفعت‌طلبانه می‌داند. این کارشناس حوزه روابط بین‌الملل معتقد است تجربه اوکراین حاصل اعتماد بیش از اندازه به بیرون از مرزها و تکیه بر نیروی خارجی برای حل مسائل و معضلات داخلی و خارجی است و راهکار اصلی هر کشوری برای برون‌رفت از بحران‌های پیش رو، حفظ استقلال سیاسی و تکیه بر بنیه‌های اقتصادی و توانمندی‌های داخلی و نیروی انسانی است.

تحلیل شما از رویکردهای غرب نسبت به قراردادهای بین‌المللی چیست؟

وضعیتی که اوکراین به آن دچار شده کاملاً بیابنگرین مساله است که ما با یک نمونه عملی از وابستگی سیاسی مواجه‌ایم. اوکراینی‌ها انتظار داشتند در بحران‌های سیاسی، غرب از آنها پشتیبانی کند اما این اتفاق نیفتاد. این تجربه می‌تواند برای کشورهایی که از استقلال می‌هراسند، درس خوبی باشد. کشورهای وابسته به جای تکیه کردن بر منابع انسانی و توانمندی‌های داخلی به بیرون از مرزهای خود امید بستند و طبعاً این نگاه وابسته در مواقع حساس با بروز چالش مواجه شد. خوشبختانه جمهوری اسلامی ایران در طول ۴۰ سال گذشته همواره بر استقلال خارجی تکیه داشت و حضور مستقلانه کشورمان در تحولات بین‌المللی هم یکی از سرمایه‌ها و اعتبارات ایران در طول چهار دهه گذشته بود. البته در طول دهه‌های اخیر برخی از مسئولان با نگرش‌های خاصی تلاش کردند این نگاه را با چالش مواجه و نگاه به بیرون را مرزها را تقویت کنند اما خوشبختانه در سیاست کلان جمهوری اسلامی ایران رویکرد مستقلانه در حوزه سیاست خارجی حفظ شده و اساساً اعتباری برای اعتماد به کشورهای دیگر برای رفع مشکلات داخلی و خارجی قائل نیست. اصولاً ایران بر توان اقتصادی، سیاسی و نظامی خود تکیه دارد و به تقویت سرمایه انسانی خود می‌اندیشد.

چرا غربی‌ها نسبت به معاهدات بین‌المللی بی‌توجه هستند و حتی از متحدان امروز خود حمایت نمی‌کنند؟

قطعا ملت‌ها و کشورها به خصوص کشورهای متوسط و کوچک باید از نگاه منفعت‌طلبانه غرب درس بگیرند. هیچ‌گاه کشورهای غربی منافع خود را به نفع منافع کشورهای دیگر فدا نمی‌کنند و در این زمینه هم اساساً کاری به معاهدات بین‌المللی ندارند. به همین علت شاهدیم به‌رغم تفاهم‌نامه‌هایی که حتی به تصویب سازمان ملل رسیده و برای همه کشورها لازم الاجراس است اما شواهد گذشته نشان داد آمریکا و کشورهای بلوک غرب، ابایی از نادیده گرفتن قوانین بین‌المللی ندارند و حتی مثل آمریکا از مجموعه‌ای از مقررات بین‌المللی مثل برجام خارج می‌شوند یا مثل پیمان کیوتو از تصویب آن خودداری می‌کنند. همچنین در بحث صلح اعراب و اسرائیل شاهد بودیم مذاکرات اسلو برگزار شد و سال‌های سال ادامه پیدا کرد و این گفت‌وگوها به مذاکره برای مذاکره تبدیل شده بود. چون غربی‌ها یک معادله برد و باخت پیش‌بینی می‌کردند که بر اساس آن برد به سمت اسرائیلی‌ها و باخت از آن اعراب باشد. این مساله باعث شد هیچ‌وقت مذاکرات اسلو به نتیجه نرسد و به صورت یک مذاکره فلج و بدون انتها رها شود. به عبارت دیگر، قدرت‌های بزرگ همواره کشورهای کوچک و متوسط را ابزاری برای رسیدن به منافع خود می‌دانند. اگر این شواهد و مستندات سیاسی و تاریخی به عنوان عبرت‌های درس‌آموز از سوی دولت‌مردان مورد توجه قرار گیرد، بسیاری از کشورها درمی‌یابند باید روی استقلال خود سرمایه‌گذاری کنند.

در حال حاضر مذاکرات هسته‌ای در وین در حال برگزاری است. با توجه به این‌که ثابت شده غربی‌ها نسبت به تضمین‌های خود بی‌توجه هستند، جمهوری اسلامی چه رویکردی را باید در

مواجهه با بی‌عملی و بی‌تعهدی غرب‌ها در پیش بگیرد؟

مطالبه اصلی ایران باید ارائه تضامین مطمئن از سوی غربی‌ها باشد و حتی یک قدم از خواسته‌ها و مطالبات به حق ایران نباید عقب‌نشینی صورت گیرد. البته برخی رسانه‌های غربی، گمانه‌زنی‌هایی را مبنی بر دادن تضمین‌ها از سوی ایران مطرح می‌کنند. طبعاً این مساله به هیچ‌وجه از سوی جمهوری اسلامی ایران پذیرفته نیست. به دلیل این‌که کشورمان همواره حسن نیت و حسن عمل خود را در خصوص عمل به تعهدات خود نشان داده، بنابراین به هیچ‌وجه قرار نیست تضمینی از سوی ایران داده شود بلکه تضمین‌ها باید از سوی غرب صورت گیرد.

مجلس ماموریت داده‌ایم نیازسنجی در خصوص این که چه قوانینی باید به تصویب برسد و مورد نیاز مردم است

داشته باشند، در این رویداد نیز به دنبال همین اولویت‌بندی هستیم. وی در پاسخ به این پرسش که نحوه جذب نخبگان در رویداد ملی نوآیند به چه صورت است، گفت: رویکرد ما از یک کارگزار پیرو در این رویداد به یک کارفرمای پیشرو تغییر خواهدکرد و ما از ظرفیت نخبگان بیرون از مرکز پژوهش‌ها در این رویداد بهره می‌بریم. قطعا در همکاری و جذب نخبگان سختگیری وجود دارد اما این سختگیری‌ها فقط در حوزه کار تخصصی و توان کارشناسی و پژوهشی فرد است. امیدواریم حتی این طرح به مساله استفاده از ظرفیت نخبگان و دلگرم شدن آنها به فعالیت در داخل کشور کمک‌کند. طبق فراخوان سایت مرکز پژوهش‌ها شروع ثبت‌نام رویکرد یکم اسفند ماه بوده که ارسال ایده‌ها تا ۲۰ اسفند ادامه دارد و اختتامیه این ایده‌نیز تا ۲۱ تا ۲۳ اردیبهشت برگزار می‌شود. نخبگان و پژوهشگران می‌توانند اطلاعات بیشتر فراخوان را در سایت مرکز پژوهش‌ها بخوانند.

پژوهشگران می‌توانند اطلاعات بیشتر فراخوان را